



KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSA KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1024. Budapest, Margit krt. 85.

1525 Postafiók 166.

Tel: 336-7776 Fax: 336-7778

E-mail cím: dontobizottsag@kozbeszerzesek-tanacsa.hu

Ikt.sz.: D.720/ 16 /2010.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzések Tanácsa nevében meghozta az alábbi

HATÁROZAT-ot

A Döntőbizottság a **Mizar Automazione S.P.A.** (Torino, Via Nizza n. 262/57, Olaszország) és a **SWARCO Traffic Hungaria Kft.** (1103 Budapest, Gyömrői út 150., közös ajánlattevőket képviseli: Bogsch és Társai Ügyvédi Iroda, Dr. Gábel Gyula ügyvéd, 1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9., együtt a továbbiakban: kérelmező) által a **Budapesti Közlekedési Zrt.** (1980 Budapest, Akácfa u. 15., képviseli: Esztári Ügyvédi Iroda, Dr. Esztári Csaba ügyvéd 1114 Budapest, Orly u. 4., a továbbiakban: ajánlatkérő) „*Vállalkozási Szerződés a felszíni és felszín alatti közösségi közlekedésben forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer fejlesztésének (KMOP azonosító: KMOP-2.3.1/A/2009-0001.) megvalósítására, a szoftverkövetés és fejlesztés biztosításával*” tárgyú közbeszerzési eljárása ellen benyújtott jogorvoslati kérelmet részben **elutasítja**.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek a Kbt. 86. § (1) bekezdésének megsértése vonatkozásában elkövetett előterjesztett része tekintetében a jogorvoslati eljárást **megszünteti**.

Az eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek és újrafelvételi eljárásnak helye nincs. A határozat érdemi részének felülvizsgálatát, annak kézhezvételétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bíróságtól keresettel lehet kérni. A határozat megszüntető rendelkezése ellen a kézbesítéstől számított 8 napon belül külön jogorvoslati kérelem nyújtható be. Mind a keresetlevelet, mind a külön jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Bírósághoz címezve, de a Döntőbizottságnál kell benyújtani.

INDOKOLÁS

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárásban és a jogorvoslati eljárásban keletkezett iratok és a felek nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) V. fejezete szerinti nyílt közbeszerzési eljárásának ajánlati felhívását a 2010/S 107-162937 számon, 2010. június 4-én tette közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a TED-en a rendelkező részben ismertetett árubeszerzés tárgyában.

Ajánlatkérő a részajánlattételt kizárta.

Az ajánlati felhívás II.1.5) pontjában, a beszerzés tárgyának meghatározása körében ajánlatkérő rögzítette, hogy a forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszerbevezetésre vonatkozó vállalkozási szerződés magában foglalja:

- egy központi hardver és szoftverrendszer implementálását,
- az integrált forgalomirányítási központ kialakítását,
- a járműoldali fedélzeti berendezések szállítását és telepítését,
- a kijelölt csomópontokban és megállóhelyekre telepítendő elektronikus utastájékoztatási eszközök szállítását és installálását,
- a központ, a mobil, illetve a fixen telepített egységek közötti adat és hang kommunikációs szükségletek biztosítását,
- az SMS funkcionalitást,
- webes felületen történő utastájékoztatást,
- a jelzőlámpa-befolyásolást,
- az átadott rendszerek működőképességének fenntartását a megvalósítási időszak alatt,
- a szükséges tervek elkészítését, engedélyek beszerzését,
- az oktatást,
- és a projekt-terv elkészítését,
- továbbá a leszállított szoftverre vonatkozó szoftverkövetést és a szoftverfejlesztést.

A részletes Projekt Terv elkészítése az Ajánlattevő feladata. Az Ajánlattevő a Projekt Tervet a Műszaki dokumentáció alapján az Ajánlatkérővel egyeztetve készíti el a vállalkozási szerződés aláírását követő 30 napon belül. A Projekt Tervet az Ajánlatkérő hagyja jóvá.

Jelen közbeszerzési eljárás nem terjed ki a megvalósítandó forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer üzemeltetésére, azt Ajánlatkérő egy külön közbeszerzési eljárásban kívánja beszerezni.

A felhívás II.2.1) pontja az alábbiakat tartalmazza a beszerzés teljes mennyiségéről:

Forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer bevezetésre vonatkozó Projekt bemutatása:

Ajánlatkérő tájékoztatja Ajánlattevőket, hogy a tárgyi beszerzési eljárásra a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a Közép Magyarországi Operatív Programnak

"A közösségi közlekedés versenyképességének javítása" című komponense keretében (Kódszám: KMOP-2007.2.3.1/A) felhívást tett közzé. A BKV Zrt. a támogatást elnyerte, és a KMOP-2.3.1/A-2009-0001 számon támogatási szerződést kötött a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviseletében eljáró Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság, mint közreműködő szervezettel (a továbbiakban: Támogatóval). A projekt alapvető célja az ajánlatkérő szolgáltatási területén (Budapesten és az agglomerációban) a forgalomirányítás, az utastájékoztató, és az utasinformációs rendszer egységes szemléletű fejlesztése, egy integrált, információs bázis mentén.

A fejlesztés megvalósítása informatikai, forgalomirányítási és utastájékoztatói központ kialakítását jelenti a szükséges hardver, szoftver környezettel, amely a következő fő elemeket foglalja magában:

- meglévő diszpécserközpont átalakítása, új forgalomirányító központ létesítése,
- 2 295 db járműbe fedélzeti berendezés (on-board unit és egységei) beszerzése,
- 2 295 db jármű dinamikus fedélzeti utastájékoztatóba történő bevonását,
- Ajánlatkérő működési területén megállóknál, csomópontokon 257 db új dinamikus utastájékoztató kijelző beszerzését, telepítését, a szükséges tápellátással, kommunikációval, tervezéssel, valamint a szükséges engedélyeztetési eljárások lefolytatásával,
- 30 db jelzőlámpás csomópontban jelzőlámpa-befolyásolás kiépítését,
- az ajánlatkérő által meghatározott adat-, és beszédkommunikációs eszközök szállítása, szerelése, üzembe helyezése.

A részletes Projekt Terv elkészítése a nyertes ajánlattevő feladata. Az ajánlattevő a Projekt Tervet a Műszaki dokumentáció alapján az Ajánlatkérővel egyeztetve készíti el a vállalkozási szerződés aláírását követő 30 napon belül. A Projekt Tervet az Ajánlatkérő hagyja jóvá.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyának részletes meghatározására a Műszaki dokumentációban kerül sor.

Ajánlattevőnek ajánlatot kell adnia a fenti fejlesztéshez szükséges valamennyi hardver, szoftver és egyéb elem szállítására, illetve ezen eszközök telepítésére, beleértve a járműoldali installációkat, engedélyeztetéseket, és a csomóponti, megállóhelyi kijelzők implementációs munkáira, a szükséges engedélyek beszerzésére, valamint az integrált forgalomirányítási központ kivitelezésére, valamint a szükséges hardver és szoftver elemek kialakítására, melynek pontos terjedelme, tartalma a részletes műszaki dokumentációban kerül meghatározásra.

Az ajánlatok kidolgozása és a rendszer megvalósítása során figyelembe kell venni az ajánlatkérő által üzemeltetett informatikai rendszerek integrációjára vonatkozó követelményeket is.

Figyelembe kell venni továbbá, hogy a létrehozandó rendszer szoros integrációs kapcsolatban kell, hogy legyen a közlekedési szolgáltatónál jelenleg is működő közlekedés specifikus informatikai alkalmazásokkal.

Jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képezi - jelen projekt kapcsán leszállított szoftverekre vonatkozó szerzői jogok védelme okán - a szoftverkövetés és a szoftverfejlesztés.

A jelen projekt kapcsán leszállított szoftverekre vonatkozó, ajánlattevőt megillető szerzői jog, illetve az ajánlatkérőt megillető tulajdonjog, és felhasználási jog szabályait a dokumentáció részét képező szerződés tartalmazza.

A felhívás II.3) pontja szerint a teljesítési határidő: 2012. március 31.

Ajánlatkérő a részvételi feltételek között meghatározta a kizáró okokat és igazolásukat, az alkalmasság igazolásának módját és az alkalmasság minimum feltételeit.

A felhívás IV.2.1) pontjában az ajánlatok elbírálásának szempontjaként ajánlatkérő a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást jelölte meg.

A felhívás VI.3) pontjában, a Kiegészítő információk között ajánlatkérő – egyebek mellett - az alábbiakat rögzítette:

19.) A forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer bevezetésének (azaz a Projekt megvalósításának) határideje: 31.3.2012.

A Projekt során szállított szoftverek utánkövetésére és a szoftverfejlesztésre a Projekt megvalósítását követően, határozatlan időtartamban kerül sor. A szoftverkövetés és szoftverfejlesztés vállalkozói díját nem érinti a Támogatási Szerződésből fakadó elszámolás.

23.) Az ajánlati ár meghatározásának módját a dokumentáció tartalmazza.

A felhívásban rögzítettek szerint az ajánlattételi határidő 2010. július 19., az eredményhirdetés időpontja 2010. július 30., szerződéskötés tervezett időpontja 2010. augusztus 19. volt.

Ajánlatkérő az ajánlattételi dokumentációban meghatározta az ajánlattétel részletes feltételeit, megadta az iratmintákat, a szerződéstervezetet és a közbeszerzési műszaki leírást.

A dokumentáció 13. oldalán ismertette részletesen ajánlatkérő az elbírálás szempontjait.

A 11.3. pontban rögzítette, hogy az ajánlati ár alatt a komplett rendszerbevezetésre megajánlott teljes nettó árat, azaz vállalkozói díj (11.4.) valamint a szoftverkövetés díjának (11.5.) és a szoftverfejlesztés díjának (11.6.) összegét érti.

A 11.4. pont szerint: A rendszerbevezetésre megajánlott teljes nettó ár (vállalkozói díj) átalányár, amely a komplett rendszer bevezetésére vonatkozik. A rendszerbevezetés díját egy számadattal, HUF-ban kifejezve kell a felolvasólapon – az ajánlati ár részeként – feltüntetni.

A 11.5. pontban határozta meg az ajánlatkérő a szoftverkövetés díja ajánlati elem tartalmát:

A szoftverkövetés éves díja a forgalomirányítást és utastájékoztatást megvalósító központi informatikai rendszer (szoftver) díjának ajánlattevő által meghatározott %-os aránya. A szoftverkövetés éves díját egy számadattal, HUF-ban kifejezve kell megállapítani és 4 évre kalkuláltan kell a felolvasólapon feltüntetni (azaz a szoftverkövetés éves díja a forgalomirányítást és utastájékoztatást megvalósító központi informatikai rendszer (szoftver) x %-a HUF-ban meghatározva, amelyet szorozni kell 4-gyel (4 év) ez lesz a szoftverkövetés díja).

A 11.6. pont szerint: A szoftverfejlesztés díjának meghatározása

Ajánlatkérő a rendszerbevezetés megvalósulását követő 4 évre 2600 fejlesztési nappal számolt. Ennek megfelelően a szoftverfejlesztés díját akként kell meghatározni, hogy egy fejlesztési nap (8 munkaóra) tekintetében megadott díjakat kell 2600-zal felszorozni. Azaz a szoftverfejlesztés napi díját szorozni kell 2600-zal (ami a 4 évre kalkulált fejlesztési napok száma), ez lesz a szoftverfejlesztés díja.

A szoftverfejlesztés díját 4 évre (azaz 2600 fejlesztési nappal számolva) kalkuláltan kell a felolvasólapon egy számadattal, HUF-ban kifejezve megállapítani és feltüntetni.

A dokumentáció 1. sz. melléklete a felolvasólap-minta volt. A felolvasólapon a nettó ajánlati árat az alábbiak szerint kellett megadni:

III. Nettó ajánlati ár: Ft

amely az alábbiakból tevődik össze:

- rendszerbevezetés teljes díja¹ (Vállalkozói díj, nettó Ft):
.....
- szoftverkövetés díja (nettó Ft, 4 évre kalkulálva):
a szoftverkövetés éves díja² x 4 év =
- szoftverfejlesztés díja (nettó Ft, 4 évre kalkulálva)
a szoftverfejlesztés napi díja³ x 2600 óra =

¹ A dokumentáció 11.4. pontja szerint meghatározott rendszerbevezetés teljes díja.

² A dokumentáció 11.5. pontja szerint meghatározott, a dokumentáció 11. sz. melléklete szerinti nyilatkozatban megjelölt szoftverkövetés éves díja.

³ A dokumentáció 11.6. pontja szerint meghatározott, a dokumentáció 11. sz. melléklete szerinti nyilatkozatban megjelölt szoftverfejlesztés napi díja.

A dokumentáció 10. sz. melléklete tartalmazza a tájékoztató ártáblázat mintát, amely 116-118. tételsorai vonatkoztak az informatikai teljesítések árának

megadására. A 116. tétel a központi informatikai szoftver szállítására és bevezetésére, a 117. tétel a szoftverfejlesztés napidíjára, a 118. tétel pedig a szoftverkövetés díjára vonatkozóan kért áradatot. A 118. tételsorban a szoftverkövetés díjának tatalmát az alábbiakban határozta meg ajánlatkérő:

„Törvényi követés-, javítócsomagok-, verzióváltás biztosítása. A szoftverkövetés éves díja a forgalomirányítást és utastájékoztatást megvalósító központi informatikai rendszer (szoftver) díjának ajánlattevő által meghatározott százalékos aránya. A szoftverkövetés éves díját egy számadattal, HUF-ban kifejezve kell megállapítani és 10 évre kalkuláltan kell a felolvasó lapon feltüntetni (azaz a szoftverkövetés éves díja a forgalomirányítást és utastájékoztatást megvalósító központi informatikai rendszer (szoftver) X %-a, HUF-ban meghatározva, amelyet szorozni kell 10-zel (10 év) ez lesz a Szoftverkövetés Díja).”

A dokumentáció 11. sz. mellékletében kiadott minta szerint kellett nyilatkozatot tenni az éves szoftverkövetési díjról, valamint a szoftverfejlesztési napi díj mértékéről.

A 12. sz. mellékletben adta ki ajánlatkérő a megfelelőségi táblázatot, melyben ajánlatkérő tételesen meghatározta a kötelezően teljesítendő funkcionális elvárásait. A megfelelőségi táblázat kitöltésével kellett ajánlattevőknek nyilatkozniuk a funkciók teljesítéséről, valamint arról, hogy az általuk megajánlott rendszer az adott funkcióval már rendelkezik, vagy azt ki kell fejleszteni. Ajánlatkérő 162 tételsorban határozta meg az informatikai funkcionális követelményeit, 16 tételsorban az IT biztonsági követelményeit.

A szerződéstervezetben ajánlatkérő rögzítette a fogalmi meghatározásait.

A „szoftver” definícióját az alábbiak szerint rögzítette:

„Egy program vezérelt berendezés általában szellemi részét jelenti, azaz elektronikus adatfeldolgozó berendezések (pl. számítógépek) memóriájában elhelyezkedő, azokat működtető programok. A jelen szerződés értelmében szoftvernek tekinthető a projekt megvalósítása során felhasznált valamennyi a II. 2.1.3. pontban megjelölt dobozos szoftver, származtatott dobozos szoftver és egyedi szoftver, az azokhoz kapcsolódó programalkotás és hozzájuk tartozó dokumentáció akár forráskódban, akár tárgykódban, vagy bármilyen más formában rögzített valamennyi fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert.”

A „szoftverfenntartási díj” meghatározása szerint:

„A IV. 1.2. pontban meghatározott feladatok teljesítése ellenében a projekt megvalósítási időszakot követő szerződés teljesítés során a vállalkozó részére a IV. 6.1. pont szerint fizetett díj, mely a szoftverkövetési díjból és a szoftverek továbbfejlesztése ellenében fizetett szoftverfejlesztési díjból áll.

Szoftverkövetési díj: A projekt megvalósítása során beszerezett, megalkotott szoftverek törvényi követése (IV. 1.2.1. a)) és karbantartása, a szoftver javítócsomagok elkészítése (IV. 1.2.1. b)) ellenében vállalkozó részére fizetett díj.

Szoftverfejlesztési díj: A projekt megvalósítása során beszerezett, megalkotott szoftverek megrendelő igényei szerinti továbbfejlesztése ellenében (IV. 1.2.2.) a IV. pont szerint vállalkozó részére fizetett díj.”

A szerződéstervezet IV. fejezete határozta meg a szoftverkövetés, szoftverkarbantartás, szoftverfejlesztés vonatkozásában rögzített szerződéses feltételeket. A IV. 1.2. pontban, a vállalkozó feladatai között rögzítésre került, hogy a szoftverek fenntartása körében tartalmazza a szoftverek törvényi követésének ellátását, a szoftverkarbantartás körében pedig a szoftver javító csomagok, az elkészülő új szoftververziók és a hozzájuk tartozó dokumentációk átadását. A szoftverfejlesztést a vállalkozó a megrendelő külön igényei szerint végzi, amely körbe különösen az üzleti folyamatváltozás által kiváltott szoftvermódosítások, valamint a végfelhasználói igények bővülése, változása tartoznak.

A IV. 1.2.1. pontban a törvényi követés tartalma az alábbiak szerint került rögzítésre:

„a) A vállalkozó köteles a szoftverek törvényi követését a jelen szerződés IV. pontjának hatálya alatt folyamatosan teljesíteni, mely a szoftverek jogszabályi változásokor való megfelelő folyamatos fejlesztését és szükség esetén átdolgozását is jelenti. Felek megállapodnak, hogy a vállalkozó a jogszabályok által szükségessé tett fejlesztési, módosítási vagy átdolgozási kötelezettség keletkezéséről, folyamatosan, olyan időben köteles a megrendelőt tájékoztatni, hogy megfelelő időben egyeztetni tudjanak a felek a törvényi követéshez szükséges vállalkozói feladatokról. Felek az egyeztetés során a jelen szerződés II. 3.4. a) (ii) pont szerinti rendkívüli egyeztetési eljárás szabályait kötelesek betartani. Az egyeztetést követően a vállalkozó kizárólag a megrendelő írásbeli jóváhagyását követően hajthat végre a szoftvereken bármilyen változtatást, fejlesztést, átdolgozást. A vállalkozó törvényi követése során folytatott kivitelezési munkáira, vagy az ennek során megvalósult újabb szoftververzió átadás-átvételére, üzembe helyezésére és élesüzemére a IV. 5. pontban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

b) Szoftverkarbantartás: A vállalkozó köteles a szoftvereket a gyakorlatban megfelelő működésük érdekében a folyamatos üzleti tevékenység során, felhasználói, végfelhasználói alkalmazások és általában a gyakorlatban felmerült igények szerint szoftver javítócsomagokkal, illetve új szoftververziókkal támogatni. A felek megállapodnak, hogy a vállalkozó a szoftverek megfelelő működése érdekében a gyakorlati alkalmazás során szükségessé vált frissítésről, fejlesztésről, módosításról vagy átdolgozásról folyamatosan, olyan időben

köteles a megrendelőt tájékoztatni, hogy megfelelő időben egyeztetni tudjanak a felek a szükséges vállalkozói feladatokról. Felek az egyeztetés során a jelen szerződés II. 3.4. a) (ii) pont szerinti rendkívüli egyeztetési eljárás szabályait kötelesek betartani. Az egyeztetés eredményeként a vállalkozó köteles elkészíteni a szoftver(ek) javítócsomagjait. A vállalkozó törvényi követése során folytatott kivitelezési munkáira, vagy az ennek során megvalósult újabb szoftver verzió átadás-átvételére, üzembe helyezésére és élesüzemére a IV. 5. pontban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.”

A IV. 1.2.2. pontban a szoftverfejlesztés tartalma vonatkozásában a szerződéstervezet az alábbiakat rögzítette:

„A felek megállapodnak, hogy a szoftverek fejlesztése esetén a vállalkozó eseti jelleggel, a IV.4. pontban foglaltak alapján, a megrendelő külön írásbeli utasítása szerint köteles eljárni a jelen szerződés alapján. A felek megállapodnak, hogy a megrendelő a külön egyoldalú nyilatkozatban határozza meg az adott fejlesztés műszaki specifikációját a megrendelő felmerülő igényei szerint és mindig az adott esetben határozza meg az általa elvárt körű funkcionális és technológiai specifikációt, amelyet a vállalkozónak a szoftver tervezése és a fejlesztés teljes kivitelezése során be kell tartani. A vállalkozó köteles továbbá a fejlesztéssel kapcsolatos folyamatos szakmai tanácsadást tartani a megrendelő részére.”

A IV. 1.2.3. pontban rögzítésre került, hogy a fenti fejlesztési, törvényi követési, karbantartási tevékenységek során a felhasználási jog átadása mellett a szoftver dokumentációt is át kell adni, amely tartalmazza a felhasználói kézikönyvet, telepítési leírást, üzemeltetési leírást.

Ajánlatkérő 2010. július 13-án kiegészítő tájékoztatást adott. A 3. sz. kérdés és az arra adott válasz kapcsolódott a szoftverkövetés díjához. Az ajánlattevő a kiegészítő tájékoztatás iránti kérdésében rámutatott az ártáblázat 118. számú tételében, valamint a dokumentáció 11.5. pontjában rögzített definíció tartalmi eltérésére, nem volt egyértelmű, hogy az ajánlatkérő elvárása 10 vagy 4 éves követési időtartamra szóló díjra vonatkozik-e. Ajánlatkérő válaszában rögzítette, hogy az elvárása a 4 éves időtartamra szól.

A 29. kérdés arra vonatkozott, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok egyértelmű összehasonlíthatóságának érdekében tételesen határozza meg a dokumentáció 11.5. pontjában megnevezett szoftverkövetési tevékenység keretében elvégzendő szolgáltatások körét. Ajánlatkérő a válaszában rögzítette, hogy a szolgáltatások köre a vállalkozási szerződéstervezet IV. fejezetében került meghatározásra.

Ajánlatkérő a Műszaki Dokumentációban részletesen ismertette a beruházása célját, a meglévő, kapcsolódó rendszereinek műszaki jellemzőit, az informatikai

követelményeit, valamint a forgalomirányító központ, a forgalomirányítási rendszer és az utastájékoztatási rendszer vonatkozásában előírt műszaki, funkcionális követelményeit. A szállítandó rendszer fő elemét képező központi rendszer vonatkozásában ajánlatkérő rögzítette azon elvárását, mely szerint az biztosítsa a tervezett forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer integrációját, működőképességét. A központi rendszer egyrészt egy szoftverrendszer, amelynek több irányban nyitottnak kell lennie a partner közlekedési társaságok, valamint ajánlatkérő jelenlegi, illetve tervezés alatt álló szabványos informatikai fejlesztési rendszerei felé, valós idejű helyzet meghatározáson, valamint informatikai optimalizáción alapuló forgalmi beavatkozásokon keresztül biztosítja a valós idejű utastájékoztatást a projektbe bevont területeken. A központi rendszer másrészt a működéshez szükséges informatikai és fizikai infrastruktúra.

A Műszaki dokumentáció 61. oldalán, a 3.11. pontban ajánlatkérő rögzítette, hogy amennyiben az informatikai üzemeltetésre vonatkozó közbeszerzési eljárás alapján nem a jelen eljárás nyertes ajánlattevőjétől rendeli majd meg az informatikai üzemeltetést, az ajánlattevőnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a végső próbaüzem lefolytatását követően az üzemeltetés, karbantartás kapcsolódó szolgáltatások elvégzésében együttműködik az ajánlatkérővel és az üzemeltetési pályázat nyertesével. Az elvárt együttműködés keretében az ajánlattevőnek vállalnia kell a rendszer funkcionális bővítését. A jelen pályázathoz kapcsolódó szoftverkövetést és fejlesztést biztosító szoftverfejlesztési keretmegállapodás szerinti fejlesztési díjon. A szoftverkövetést és fejlesztést biztosító szoftverfejlesztési keretmegállapodásban az ajánlattevőnek vállalnia kell a törvényi követést, javítócsomagok biztosítását a szerződésben meghatározott időszakban.

A 2010. július 19-i ajánlattételi határidőig a Synergon Rendszerintegrátor Kft., az IQSYS Zrt., az Albakomp Számítástechnikai Zrt., valamint a kérelmezői közös ajánlattevők, a Mizar Automazione S.P.A. és a SWARCO Traffic Hungaria Kft. nyújtottak be ajánlatot.

Az ajánlati árat az ajánlattevők az alábbiak szerint határozták meg:

	Kérelmező	Synergon Kft.	IQSYS Kft.	Albacom Zrt.
Nettó ajánlati ár	5.545.000.000,-	6.975.783.280,-	9.131.000.000,-	9.782.240.000,-
Vállalkozói díj	5.285.650.000,-	6.648.583.280,-	6.695.000.000,-	7.662.240.000,-
Szoftverkövetés díja	0,-	67.200.000,-	1.988.800.000,-	1.600.000.000,-
Szoftverfejlesztés díja	259.350.000,-	260.000.000,-	447.200.000,-	520.000.000,-

Kérelmező az ajánlatának 499-741. oldalán csatolta a részletes műszaki dokumentációját, amelyben rögzítette, hogy az ajánlatát a konzorcium vezető

cégének saját tervezésű és fejlesztésű informatikai alkalmazására épülő rendszerrel teszi meg.

Kérelmező az ajánlatának 657-661. oldalán mutatta be a 9. Üzemeltetés, garancia, karbantartás és támogatás szolgáltatását. Kifejtette, hogy a karbantartási szolgáltatások a teljes szállításra érvényesek és a következő területekre terjednek ki:

- irányítóközpont (HW és SW)
- fedélzeti berendezések (fedélzeti egység, utastájékoztató rendszerek, stb.
- megállóhelyeken, végállomásokon elhelyezett berendezések (megállóhelyi kijelzők, csomóponti kijelzők, monitorok stb.)
- vezetékes és mobil kommunikációs rendszerek
- műszaki támogatás
- szoftver támogatás és karbantartás
- időszakos ellenőrzések és jelentések a vevő számára

A 9.1. pontban rögzítette, hogy a karbantartási és jótállási időszak 5 év. A karbantartási és jótállási szolgáltatások hibamegelőzést és javítást foglalnak magukban és garantálni fogják az üzembe helyezett komponensek megfelelő működését.

A 9.5. pontban ismertette a karbantartási szolgáltatások tartalmát: Az aktuális, jótállás és karbantartási tevékenységeken kívül, melyek közé tartozik:

- a sérült alkatrészek diagnosztizálása / cseréje / javítása,
- a szoftver termékek karbantartása és frissítése,
- a cserélt alkatrészek paramétereinek beállítása.

Kérelmező ismertette azokat a tevékenységeket is, amelyekre a karbantartási szolgáltatások szintén kiterjednek. Ezek között a tevékenységek között feltüntette programjavítás kezelési közreműködés, biztonsági adatmentés és helyreállítás, valamint a számítógépes programok és firmware karbantartást, amelyet az ajánlattevő karbantartó csapatának szoftver specialistái végeznek, és a helpdesket is.

Ajánlatkérő 2010. július 26-án Kbt. 86. § (1) bekezdése alapján az alábbiak szerint kért indokolást a kérelmezőtől:

„Ajánlattevő ajánlatában a megadott – és 4 (négy) évre kalkulált – szoftverkövetési díj, mint ajánlati elem összegét nettó 0 (nulla) forintban határozta meg.

Ajánlatkérő ezen ajánlati elem összecszerősége vonatkozásában kér részletes, okszerű indokolást, amely indokolás értékelése tekintetében felhívja a figyelmet a Kbt. 86. § (4)-(6) bekezdéseire.

Kérjük, hogy az adott indokolás olyan részletezettségű és igazolásokkal alátámasztott legyen, hogy abból annak és a vállalásnak a megalapozottsága, gazdasági ésszerűsége megállapítható legyen, különös tekintettel más ajánlattevők által ajánlatukban vállaltakra.”

Kérelmező 2010. július 29-én az alábbiak szerint adta meg az indokolását:

„A rendszer szoftverkövetése magában foglalja a szerviz csomagokat (service pack), a frissítéseket, valamint installálással és beüzemeléssel együtt a verzióváltásokat. Ez a szoftverkövetés, valamint a műszaki és üzemeltetési támogatás alapvető fontosságú a rendszer megfelelő szinten történő működtetése és szolgáltatásai szempontjából.

A MIZAR kereskedelmi politikájának megfelelően, a nagy komplexitású projektek esetén a szoftverkövetést, valamint a műszaki és üzemeltetési támogatást a garanciális időszakban, illetve a garanciális időszak egy részében úgy biztosítja, hogy az az ügyfél számára további költséggel nem jár. Ennek megfelelően a BKV Futár projekt keretében az 5 éves garanciális időszakból 4 év alatt a szoftverrendszer követése a BKV számára nem jár külön költséggel.

A fentiek szerinti folyamatos rendszerkövetés és működési hatékonyság mérés segítségével érjük el minden projektünkben a legfontosabb célt, a rendszer sikeres implementációját.

Hosszú távon fenntartható üzletpolitikáról van szó gazdasági szempontból is, hiszen a megajánlott rendszer bevált, több tíz európai és Európán kívüli projektben alkalmazott közös platformon nyugszik, így a szoftverkövetés költsége a rendszerek közt megosztva alacsony szinten tartható.

Cégünk ugyanezt az üzletpolitikát alkalmazta pl. két olaszországi alkalmazás során is, ahol a közösségi közlekedésirányítási és a valós idejű utastájékoztatási rendszerünket implementáltuk. Ügyfeleink: CTM Tömegközlekedési Vállalat, Calgari, illetve ATR Tömegközlekedési Vállalat, Forli.

A rendelkezésre álló idő rövidsége miatt a harmadik féllel történő egyeztetést nem tudtuk még elvégezni, így – amennyiben szükséges – csak a későbbiekben tudjuk élő szerződéseinkkel alátámasztani a fent megfogalmazottakat.

Kérjük válaszuk tudomásul vételét, és elfogadását.”

Ajánlatkérő 2010. augusztus 2-án a Synergon Rendszerintegrátor Kft-től is indokolást kért a Kbt. 86. § (1) bekezdése alapján szoftverkövetési díj vonatkozásában.

Synergon Rendszerintegrátor Kft. 2010. augusztus 5-én megadott indokolásában részletesen bemutatta az árképzése alapjául szolgáló költségkalkulációt, ennek keretében tételesen ismertette az általa figyelembe vett eszköz és anyagköltségeket, a dobozos termékek szoftverkövetési díját. Részletesen ismertette a teljesítésbe bevonni kívánt alvállalkozó költségeit, tevékenységének elemeit. Figyelembe vette az árfolyamkockázatot és rögzítette, hogy nyereséggel is kalkulált. Indokolásához becsatolta a dobozos szoftver termékek szállítóinak árajánlatát.

Ajánlatkérő 2010. augusztus 27-én hirdette ki az eljárás eredményét. A nyertes ajánlattevő a Synergon Rendszerintegrátor Kft. lett. Ajánlatkérő az IQSYS Zrt. és az Albacomp Zrt. ajánlatát is érvényesnek fogadta el.

Ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát a Kbt. 88. § (1) bekezdés g) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította. Az indokolás szerint azért, mert az ajánlat kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazott. Az összegezés tartalmazta, hogy a kérelmező ajánlatában a szoftverkövetési díjra megajánlott 0 Ft kirívóan alacsony ellenszolgáltatásnak minősült, különös tekintettel a más ajánlattevők által megadott díjakhoz képest. Ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy „A Kbt. 86.§ (1) bekezdése alapján kért indokoláskérésre a Mizar Automazione S.P.A. és SWARCO Traffic Hungaria Kft. által alkotott Konzorcium részéről adott indokolás az alábbi okok miatt nem volt elfogadható ajánlatkérő részéről:

- az indokolás nem tartalmaz a 0 Ft-ra nézve objektív alapuló indokolást;
- az indoklásként említett okok megfelelő kifejtése és annak igazolásokkal való alátámasztása hiányzik;
- nem a Kbt. 86. § (4)-(6) bekezdéseiben rögzített, a törvény szerint objektív alapú indokokra, hanem elsődlegesen üzletpolitikai okokra történik hivatkozás, amely részletezettsége szintén nem található meg;
- indokolásában nincs számszerűsítve az, hogy ez a megajánlott 0 Ft hogyan vezethető le a szoftverkövetésre vonatkozóan - különösen úgy, hogy maga a szoftverkövetés mindenképp igényli humán erőforrás ráfordítását;
- maga az indokolás is ellentmondásba kerül, amikor kifejti, hogy a *"szoftverkövetés költsége a rendszerek közt megosztva alacsony szinten tartható"*. Ezzel ugyanis jelzi, hogy maga a szoftverkövetés költségeket eredményez, ami semmiképp sem lehet oly mértékben alacsony, hogy az a 0 Ft-ot eredményezze.

Fentiekre tekintettel az ajánlatkérő nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást, ezért a Kbt. 86. § (5) bekezdés előírása alapján köteles volt érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot.”

Kérelmező 2010. szeptember 3-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérőhöz, amelyben vitatta az érvénytelenséget megállapító ajánlatkérői döntést. Kérte továbbá a nyertes ajánlatában történő betekintés engedélyezését. Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasította, egyúttal engedélyezte a kérelmező számára a nyertes ajánlatba való betekintést.

Kérelmező a jogorvoslati kérelmében a jogsértés megállapítását, az eljárást lezáró döntésnek a kérelmező ajánlatának érvénytelensége vonatkozásában hozott részének megsemmisítését, valamint ajánlatkérő kötelezését kérte a jogorvoslati eljárás költségeinek megfizetésére.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértő módon alkalmazta a Kbt. 86. § (1) bekezdését, mivel ajánlatkérő kizárólag a bírálati szempontként megadott

ajánlati árat vizsgálhatja, nem pedig az ajánlatban megadott tételek, árelemek megalapozottságát. A Kbt. 86. § (1) bekezdése jogszerű alkalmazásának feltétele az, hogy az ajánlatkérő kifejezetten kirívóan alacsony mértékűnek értékelje a ajánlattevő ellenszolgáltatását. A jelen eljárásban az értékelés szempontja a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás volt. Az ellenszolgáltatásnak csak az egyik eleme volt a szoftverkövetési díj. Kérelmező szerint amennyiben az egyösszegű átalányár nem kirívóan alacsony, az egyes árelemek nem alapozzák meg a Kbt. 86. §-a szerinti indokoláskérést. Kérelmező azt nem vitatta, hogy a megajánlott összesített ellenszolgáltatások mértékét tekintve ajánlatkérő kirívóan alacsony mértékűnek jogszerűen minősíthette volna a kérelmező ellenszolgáltatását, azonban a jelen eljárásban az ajánlatkérő csak egyetlen árelemet emelt ki, és csak arra vonatkozóan kért indokolást.

Kérelmező álláspontja szerint jogsértő az ajánlatkérő eljárást lezáró döntése, mellyel érvénytelenné nyilvánította az ajánlatát, mivel az indokolása objektív, tényszerű volt, és egyértelműen alátámasztotta az adott ajánlati árelem indokoltságát. Utalt az indokolásának arra a részére, melyben kiemelte, hogy a szoftverkövetést garanciális szolgáltatásként, a garancia keretében nyújtja és látja el, mivel a javítócsomagok a szoftverek rendeltetésszerű használatához szükségesek. A jogszabályi változások a megjelölt feladatot ellátó szoftvereket nem, vagy csak csekély mértékben érintik, így ezzel kapcsolatos költséggel nem kellett számolnia. Kérelmező szerint a jogszabályi követés és az azzal járó további szolgáltatás jellemzően nem fordul elő, ebben az esetben erre vonatkozóan a nyertes ajánlattevő is hivatkozott az indokolásában. Kérelmező arra is rámutatott, hogy ajánlatkérő sem jelölt meg olyan törvényi előírásokat, amely erre a konkrét beszerzésre vonatkozna, illetőleg mely törvényi előírások alapján a jogszabálykövetés egyáltalán gyakorlatilag előfordulhatna a teljesítési időszakban. Utalt arra a kérelmező, hogy az ajánlatkérő a jogszabálykövetés, illetőleg a szoftverkövetés tartalmát egyértelműen úgy határozta meg, hogy az csak a forgalomirányításért és az utastájékoztatásért felelős szoftverekre vonatkozik, tehát az ajánlat részét képező dobozos szoftverek követése, illetőleg annak költségei ebben az esetben nem vehetőek figyelembe, így az erre vonatkozóan előadott ajánlatkérői indokok sem alaposak. Ehhez kapcsolódóan utalt a műszaki dokumentáció 61. oldal 3.11. pontjában rögzített azon kitétele is, mely szerint az üzemeltetési feladatokat harmadik személy fogja ellátni, így nem valószínű, hogy az ajánlattevőnél merülnek fel a szoftverkövetési feladatok és költségek. Kifejtette, hogy a megajánlott rendszer az általa már alkalmazott közös platformon nyugszik, azokkal jelentős mértékben azonos, a szoftverfrissítések is átvehetők, ezért többletköltséget számára nem jelent. Az ajánlatkérő által kifogásolt humán erőforrás bemutatásának hiánya körében kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevő indokolásában sem szerepel a humán erőforrás költsége. Kérelmező szerint ajánlatkérő jogsértően kérte azt számon rajta, hogy nem tartalmazott számszerűsíthető adatokat az indokolása, mivel a

vállalását 0 Ft-ban adta meg, így számszerűsíthetően ingyenes vállalást tett. A nyertes ajánlattevő indokolása annyiban tért el a kérelmezőétől, hogy a nyertessel ellentétben ő a saját maga által fejlesztett terméket ajánlotta, így még az alvállalkozó bevonásával és a részére esetlegesen fizetendő alvállalkozói szoftverkövetési díjakkal sem kellett számolnia. Erre tekintettel nem fogadható el, hogy a nyertes ajánlatát ajánlatkérő érvényesnek, a kérelmezőét érvénytelennek minősítette. Kérelmező hangsúlyozta, hogy a nyertes ajánlat érvényességét nem vitatja, mindösszesen párhuzamot vont a nyertes ajánlattevő és a saját indokolása között annak érdekében, hogy alátámassza az általa megadott indokok elfogadhatóságát.

Kérelmező előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő eljárása sérti a Kbt. 86. § (3) bekezdését is, mivel nem kért írásban további tájékoztatást a vitatott ajánlati elemről, holott azt rögzítette, hogy nem volt olyan helyzetben, hogy az ajánlatban foglaltak objektív voltát, indokoltságát meg tudta volna állapítani, ennek ellenére nem kért további tájékoztatást.

Ajánlatkérő a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte megalapozatlanság miatt. Előadta, hogy jogszerűen bírálta el a kérelmező ajánlatát, kért indokolást a megajánlott ellenszolgáltatás vonatkozásában. Az ajánlat elbírálása során észlelte, hogy az ajánlati árak között jelentős eltérés található és az általa lényegesnek tartott ajánlati elemre, amely külön is feltüntetésre került a felolvasólapon, írásban részletes tájékoztatást és indokolást kért. Közölte, hogy nem ért egyet kérelmező azon álláspontjával sem, mely szerint a kifogásolt és tisztázásra kért szoftverkövetési díj mértéke nem bírt olyan jelentőséggel az egész projekthez képest, ami az ajánlatának érvénytelenségét eredményezhette volna. Pontosán felhívta a figyelmet arra, hogy milyen indokból kért indokolást és részletes tájékoztatást adott arról is, hogy milyen formában kéri a választ. Az érvénytelenség indokolásában részletesen megadta azokat az okokat, amelyekből megállapítható az ajánlattevők számára is az érvénytelenség indoka. Ennek egyik alapja a szoftverkövetési díj alacsony mértéke miatt bekövetkező alacsony ajánlati ár. Az indokolásában csak kiemelte az érvénytelenség okának egyik eredőjét, ez nem jelenti azonban azt, hogy a döntés nem a teljes árajánlat ismeretének birtokában született meg.

Nem fogadható el azon kérelmezői indokolás, mely szerint a kereskedelmi politikának megfelelő szoftverkövetés és támogatás további költséget nem eredményez. Ajánlatkérő ebből azt a következtetést vonta le, mely szerint kérelmező elismeri, hogy ez az állapot csak 4 évig biztosított az 5 éves garanciális időszakból. Ezzel azt is elismeri, hogy az 5. évben már jelentkezik költsége, de nem tér ki arra, hogy ez milyen mértékű. Ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy az egyedi projekt a termék személyre szabását jelenti, azaz a megrendelő igényei szerint történő átalakítást, fejlesztést, implementálást. Az, hogy a

kérelmező rendszere több országban is működik, nem jelenti azt, hogy a későbbiek során nem kell újrafejleszteni, átalakítani az egyéni igények, helyi sajátosságok alapján. Kérelmező figyelmen kívül hagyja azt a tényt, mely szerint egyrészt az ajánlatkérőnél is közvetlenül felmerülhetnek olyan igények, amelyek a szoftverrel kapcsolatos további munkálatokat eredményeznek, másrészt egyetlen rendszer sem működik teljesen azonos feltételek mellett. Ajánlatkérő rámutatott arra is, hogy a kérelmező sem nyújtott be olyan dokumentációt, amely igazolná a költségek megosztását. Az update és upgrade kérdéskört a kérelmező eredeti indokolása nem is érinti, így annak vizsgálata a jogorvoslati eljárásban nem indokolt. Szintén nem tért ki az indokolásában a humán erőforrásra, mint ráfordításra. Kérelmező ezt a költséget adminisztratív költségnek minősíti, melynek érvényesítése a saját döntésének függvénye. Ajánlatkérő álláspontja ezzel szemben az, hogy a humán erőforrás ráfordítást nem lehet kizárólag adminisztratív költségként kezelni, így annak érvényesítése sem múlhat kizárólag a kérelmező mérlegelésén.

Ajánlatkérő álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 86. § (3) bekezdését sem, amikor nem kért további indokolást a kérelmezőtől. Kifejtette, hogy a Kbt. előírja azt, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló iratok és indokolás alapján köteles meggyőződni az ajánlati elem megalapozottságáról. Ennek ajánlatkérő eleget tett, figyelemmel arra, hogy a felmerült kérdés tisztázására kérelmezőt felhívta és részletes indokolást kért. A kérelmező által megadott indokolásban foglalt elemek azonban nem bizonyították és nem támasztották alá az ajánlati ár megalapozottságát. A kérelmező nem nyújtott be olyan bizonyítékot, mely alapján az ajánlatkérő meggyőződhetett volna a kalkulált összeg megalapozottságáról.

A Synergon Rendszerintegrátor Kft., nyertes ajánlattevő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását. Kifejtette, hogy a vállalkozási szerződéstervezet 6. pontjából megállapítható, hogy az ajánlatkérő a szoftverkövetési díjat nem a rendszer bevezetésével, átadásával egyidejűleg, hanem a 4 éves futamidő során, időszakonként kívánta kifizetni, ezért jogos érdekében állt ezen szolgáltatás elem valós értékének egyedi meghatározása. Azzal, hogy a kérelmező a szoftverkövetési díjat 0 Ft-ban határozta meg, az egyébként általa is elismerten bizonyosan felmerülő költségeket bizonyára más díjelemek között határozta meg, amely magatartásával megsértette az ajánlatok összehasonlíthatóságához fűződő ajánlatkérői érdeket, valamint azon követelményt, hogy a szoftverkövetés díját annak felmerülésekor fizethesse meg. Rámutatott arra, hogy a kérelmező indoklásából is az következik, hogy a megajánlott rendszer nem teljesen azonos, azaz egyedi fejlesztési és egyéb feladatok nyilvánvalóan szükségesek, az egyedi fejlesztésekkel kapcsolatban egyedi követési feladatok is fel fognak merülni. A kérelmező magyarországi projektet nem teljesített, ezért a magyar jogszabályi környezetnek megfelelő, már meglévő rendszerrel nem rendelkezik. Azonos frissítések csak ún. dobozos

szoftverek esetében alkalmazhatók, ahol egy adott rendszer bevezetése nem jár további egyedi fejlesztésekkel, hiszen ezen esetekben a bevezetett szoftver minden eleme azonos. Jelen projektben az ajánlatkérő által támasztott egyedi igények miatt egy meglévő rendszer változtatás nélküli alkalmazása nem lehetséges, ezért a kérelmező indokolása nem volt objektív válasz az ajánlatkérő felhívására. Vitatta azon kérelmezői állítást, mely szerint a törvényi követés és a szoftver javítócsomagok elkészítése garanciális kötelezettségként terhelne a vállalkozót. A garanciális kötelezettségek ugyanis csak a jótállás keretében értelmezhetők, azaz a teljesítéskori hibás teljesítés kijavítása tartozik ebbe a körbe. Ezzel szemben a szoftverkövetési feladatok a rendszernek a teljesítést követően felmerülő, korábban nem ismert, új körülményeknek, újabb paramétereknek (pl. jogszabályváltozás, újabb szoftverekkel, hardverekkel való együttműködés, új funkciók) való megfeleltetésével kapcsolatos feladatok, azaz nem hibás teljesítéshez kapcsolódnak, ezért garanciális körben nem értelmezhetők.

Kérelmező indokolásában kizárólag saját szoftverének követési feladataira vonatkozóan nyilatkozik. Az általa megajánlott rendszer működéséhez felhasználandó harmadik személyektől származó szoftverek (adatbáziskezelő, adatbiztonsági, vírusirtó stb.) követési feladatait, gyártói forráskód hiányában biztosan nem tudja a kérelmező maga elvégezni, ezért annak költségeit kérelmező által megajánlott 0 Ft bizonyára nem fedezi.

Bár a jogszabályi változások tervezett esetei valóban csekély mértékűek, nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy ilyen jellegű változás nem lesz a jövőben. Amennyiben lesz, akkor a változás valószínűleg ország specifikus, esetleg önkormányzati rendelet, ami tovább növeli a rendszer egyediségét, ennek nyilvánvalóan fejlesztési és költségvonzata is lesz.

A Döntőbizottság az alábbi indokok alapján megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem részben megalapozatlan, részben eljárásjogi akadálya (elkésettség) áll fenn egyes kérelmi elemek vizsgálatának.

A jogorvoslati kérelmet a kérelmező egyrészt arra alapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően kért indokolást az összesített ellenszolgáltatásnak csak az egyik árelemére, másrészt támadta az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, ezzel összefüggésben az eljárást lezáró döntést. Az érvénytelenné nyilvánítást több okból is kifogásolta, egyrészt eljárási okból: az ajánlatkérő jogsértően nem kért további tájékoztatást a megadott indokoláson felül a kérelmezőtől. Az eljárást lezáró döntést kifogásoló kérelmet a kérelmező érdemben arra alapította, hogy a megajánlott összesített ellenszolgáltatása, és azon belül is az ajánlatkérő által kifogásolt árelem nem kirívóan alacsony mértékű, a vállalása megalapozott és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárásban elsődlegesen az eljárásjogi feltételek meglétét vizsgálta meg, és megállapította, hogy a kérelmező a Kbt. 86. § (1) bekezdés megsértésére alapított jogorvoslati kérelmét elkésztetten terjesztette elő.

A Kbt. 323. § (2) bekezdés b) pontja szerint a kérelem az egyéb ajánlatkérői döntés esetében a döntésről szóló értesítés megküldését követő naptól számított tizenöt napon belül nyújtható be.

A Kbt. 323. § (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

A Kbt. fentiekben idézett rendelkezéseiben a jogalkotó meghatározta, hogy a jogorvoslati kérelem benyújtására az eredményhirdetést követő tizenöt napon belül van lehetőség. E határidők elmulasztása jogvesztéssel jár, az e határidőn túl benyújtott jogorvoslati kérelem annak elkésztettsége miatt érdemben már nem bírálható el. A Döntőbizottság ténybelileg rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2010. július 26-án hívta fel a kérelmezőt arra, hogy a Kbt. 86. § (1) bekezdése alapján adjon indokolást kérelmező az összesített ellenszolgáltatása részeként megajánlott szoftverkövetési díj összegszerűségére vonatkozóan. A kérelmező 2010. július 29-én adta meg az indokolását az ajánlatkérő részére.

A jelen közbeszerzési eljárás megkezdésekor hatályos törvényi szabályozás értelmében a jogorvoslati kérelem előterjesztésére nyitva álló jogvesztő határidő 15 nap, amely határidő kezdetét a jogsértés megtörténtétől kell számítani. Amennyiben az ajánlatkérő indokolás kérésének jogsértő jogalapját vélelmezi a kérelmező, a jogorvoslati kérelem előterjesztésére a Kbt. 323. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérői döntésről szóló értesítés átvételét követő 15 napon belül jogosult azt jogorvoslati kérelemmel támadni. A jogvesztő határidő utolsó napja 2010. augusztus 10-e volt, erre tekintettel a jogorvoslati kérelemnek a Kbt. 86. § (1) bekezdésének jogsértő alkalmazása vonatkozásában előterjesztett része elkésztett.

A Döntőbizottság érdemben azt vizsgálta meg, hogy az ajánlatkérő jogszerűen állapította-e meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét.

Ajánlatkérő a közösségi értékhatárokat elérő értékű közbeszerzésekre vonatkozó, a Kbt. második rész, V. fejezete szerinti nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le.

A Kbt. 188. §-a kimondja, hogy a nyílt eljárásra a IV. fejezet 3. címének szabályait (48-99. §) - a 13. cím rendelkezései szerint - kell megfelelően alkalmazni.

A Kbt. 81. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati

felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 81. § (3) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvénytelenek, illetőleg van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 86. § (1) – (6) bekezdése előírja, hogy

(1) Ha az ajánlat kirívóan alacsonynak vagy magasnak értékelt ellenszolgáltatást tartalmaz, az ajánlatkérő az általa lényegesnek tartott ajánlati elemekre vonatkozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni. Az ajánlatkérőnek erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesítenie kell.

(2) Indokolást és az ajánlati elemre vonatkozó adatokat köteles kérni az ajánlatkérő különösen akkor, ha az ajánlati ár alapján kalkulálható bérköltség nem éri el az adott ágazatban általában szokásos béreket vagy azokat kirívóan meghaladja, illetve, ha a szerződés teljesítése kapcsán felmerülő eszköz- és anyagköltségek (beszerzési értékek) nem érik el az ágazatban általában szokásos árszintet vagy azokat kirívóan meghaladják.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról, ennek során írásban tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan.

(4) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás eredetiségére,

e) az építési beruházás, szolgáltatásnyújtás vagy árubeszerzés teljesítésének helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseknek és munkafeltételeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(5) Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást.

(6) A gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek minősül az indokolás különösen akkor, ha az ajánlati ár - a szerződés teljesítéséhez szükséges élőmunka-ráfordítás mértékére tekintettel - nem nyújt fedezetet a külön jogszabályban, illetve kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződésben megállapított munkabérre és az ahhoz kapcsolódó közterhekre.

A Kbt. 88. § (1) bekezdés g) pontja értelmében az ajánlat érvénytelen, ha kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz [86. § (5) bekezdése].

A Kbt. 91. § (1) bekezdése értelmében az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki az ajánlatkérő részére az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételek alapján, valamint az 57. § (2) bekezdésében meghatározott bírálati szempontok egyike szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette.

A jogalkotó annak érdekében írta elő ajánlatkérőknek a Kbt. 86. § (1) bekezdésében a kirívóan alacsony ellenszolgáltatás vizsgálatának kötelezettségét, hogy az ajánlatkérők győződjenek meg arról, hogy a feltüntetett ellenszolgáltatási összegért biztosítható-e részükre a teljesítés. A kirívóan alacsony ellenszolgáltatás kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumai, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni.

A konkrét esetben ténybelileg megállapítható, e tény a kérelmező sem vitatta, hogy a kérelmező 5.545.000.000,- Ft-os nettó ajánlati ára kirívóan alacsony ellenszolgáltatásnak minősül. Az ajánlati ár elemei - a rendszer bevezetési díj, a szoftverkövetési díja, a szoftverfejlesztés díja – közül a szoftverkövetési árelem megadása a releváns elem, így ajánlatkérő megalapozottan járt el azzal, hogy a kérelmezőnek a szoftverkövetés díjára megajánlott 0,- Ft vállalására indoklást kért.

A Kbt. kógens előírásai alapján a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat akkor fogadható el érvényesnek, ha az indokolás és a rendelkezésre álló adatok alapján meg lehet győződni az ajánlati elemek megalapozottságáról, és a benyújtott indokolás összeegyeztethető a gazdasági ésszerűséggel. Az indokolásnak objektív alapúnak kell lennie, amely által ajánlatkérő és az ajánlattevők (versenytársak) egyaránt meggyőződhetnek a vállalat gazdasági ésszerűséggel történő összeegyeztethetőségéről. A Kbt. példálózó felsorolást ad arra nézve, hogy az indokolás milyen esetben tekinthető objektív alapúnak.

Ajánlatkérőnek a Kbt. alapelvei alapján arra is figyelemmel kell lennie, hogy az egyes ajánlattevők a Kbt. szabályait megkerülve ne juthassanak jogtalan előnyhöz, tisztességtelen eszközökkel ne tudjanak a versenytársakhoz képest kedvezőbb ajánlatot tenni.

A konkrét közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő amiatt nyilvánította a Kbt. 88. § (1) bekezdés g) pontja alapján érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, mert az kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazott, ezen belül a szoftverkövetési díjra elfogadhatatlan vállalatot tett, és e döntését részletesen meg is indokolta.

A Döntőbizottság az alábbi indokokra tekintettel úgy ítélte meg, hogy az ajánlatkérő döntése jogszerű volt.

Ajánlatkérő a vizsgált eljárásában a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást határozta meg bírálati szempontként. Az értékelés során az összehasonlításnál figyelembe vett összesített ellenszolgáltatást 3 árelem alapul vételével kellett képezni. A 3 árelem a rendszerbevezetés teljes díja, a szoftverkövetés díja, valamint a szoftver fejlesztés díja volt. Az ajánlattevők az összesített ellenszolgáltatásra, valamint a 3 árelemre is külön-külön kötelesek voltak az ajánlatukat megtenni.

Ajánlatkérő részletesen meghatározta az egyes árelemek tartalmát is. A rendszer bevezetés teljes díja magában foglalta a forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer leszállításának és üzembe helyezésének költségeit: központi hardver és szoftverrendszer implementálását, integrált forgalomirányítási központ kialakítását, berendezések, eszközök szállítását, telepítését, webes tájékoztatást, tervezést és engedélyezést, valamint az oktatást. Ajánlatkérőnek előírása volt az, hogy a teljes rendszer kialakítását és üzembe helyezését a nyertes ajánlattevőnek legkésőbb 2012. március 31-ig teljesítenie kell, a finanszírozást is ekként alakította ki, figyelemmel arra, hogy az Európai Unió forrásból kívánja e beruházását kívánja fedezni. Az ajánlatkérő a szerződéses feltételek között pontosan meghatározta a szerződés szerű teljesítés feltételeit, a hibás teljesítés eseteit, a szerződést biztosító jótállás vonatkozásában érvényesítendő követelményeit. Ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy a telepített rendszer üzemeltetésére külön közbeszerzési eljárását fog lefolytatni. Ajánlatkérő megkövetelte, hogy a rendszerbe telepített és integrált szoftverek követését, karbantartását és fejlesztését e közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevő végezze el. Erre tekintettel a jelen közbeszerzési eljárásnak a tárgyát a rendszer implementálásán felül kizárólag a szoftverek karbantartása, követése és fejlesztése képezi. Ennek megfelelően alakította ki az ajánlatkérő az összesített ellenszolgáltatás további 2 elemét, a szoftverkövetés díját és a szoftverfejlesztés díját, amelyet 4 éves szolgáltatási időtartamra kellett az ajánlattevőknek meghatározniuk. E díjak alapját képező műszaki tartalom és a tevékenység végzésének időpontja is határozottan elválik a rendszerbevezetés műszaki tartalmától és megvalósításának időtartamától. E szolgáltatásokat ugyanis az ajánlattevők a rendszer éles üzembe helyezésétől kezdődően kötelesek végezni. E tevékenységek ellenértékét az ajánlatkérő más forrásból is kívánja finanszírozni.

Ajánlatkérő a dokumentáció számos részében részletesen meghatározta a szoftverkövetési és a szoftverfejlesztési tevékenységek műszaki tartalmát, a díjképzés alapját, így rögzítette azt a dokumentáció 11.5. és 11.6. pontjában az 1. számú mellékletben a szerződéstervezetben a definíciók között és a 4.

fejezetben. A Döntőbizottság áttekintette az ajánlatkérő által előírtakat és megállapította, hogy egyértelműen és pontosan elhatárolható az összesített ellenszolgáltatás 3 árelemének műszaki tartalma. A szoftverkövetési tevékenység valamennyi, a projekt megvalósítása során beszerzett, megalkotott szoftverek törvényi követésére, karbantartására, javító csomagok elkészítésére vonatkozik. E tevékenységet a vállalkozó folyamatosan köteles ellátni, a karbantartási, verziófrissítési, javító csomagok elkészítési és frissítési feladatokat a vállalkozó a jótállási kötelezettsége körén kívül eső, a rendszer rendeltetésszerű használata során felmerült igény alapján köteles elvégezni. A szoftverkövetési feladatok közé tartozik az a szoftverfejlesztési tevékenység is, amit jogszabályi változás következményeként köteles a vállalkozó elvégezni. E fejlesztési tevékenység díját is a szoftverkövetési díjban kellett figyelembe venni.

Ajánlatkérő előírása alapján az ajánlattevőknek a szoftverkövetés 4 éves időtartamára kellett ajánlatot adni azzal, hogy a kalkulálandó díjban e tevékenység ellátásának valamennyi költségét figyelembe kellett venni. Ajánlatkérőnek a kérelmező ajánlata és indokolása alapján azt kellett megvizsgálnia, hogy biztosított-e a teljesíthetőség. A kérelmező ajánlata és indokolása alapján a Döntőbizottság osztotta azon ajánlatkérői álláspontot, mely szerint 0,- Ft-ért a szoftverkövetési feladat ellátása nem biztosítható. A Döntőbizottság nem fogadta el kérelmezőnek a garanciális időszakban végzett támogatásra vonatkozóan előadott indokait. Nem vitatottan a jótállás és a garancia vállalás objektív felelősség, amely azonban a Ptk. szabályai alapján a szerződés szerű teljesítés körében értékelhető, és ajánlatkérő is ezzel összhangban alakította ki a konkrét eljárásában a szerződéses feltételeit. A kérelmező indokolásában megjelölt második lényeges elem volt az, hogy az ajánlattevő más országokban, más szolgáltatóknál is értékesítette már a rendszerét. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy az ajánlatkérő olyan részletes műszaki, funkcionális követelmény rendszert határozott meg, amely alapján egyértelműen megállapítható, hogy a beszerzési igény kifejezetten a számára kialakított egyedi rendszer szállítására irányult. A Döntőbizottság nem kívánja azt vitatni, hogy egy már létező, az ajánlatkérő által igényelt funkciók teljességére, vagy többségére kifejlesztett rendszer követési, karbantartási költségei alacsonyabbak, azonban műszaki, szakmai szempontból nem fogadható el az az indok, hogy az ilyen rendszer követésével kapcsolatosan ne lenne tényleges feladat ellátási kötelezettség, mely szükségszerűen munkavégzéssel és költségekkel jár. E tény a kérelmezői indoklás sem cáfolta. A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. alapvető rendelkezéseire és a közbeszerzési eljárások rendeltetésére tekintettel sem fogadható el objektív alapú indokolásként az, hogy ajánlatkérő egy konkrét közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése során kétségtelenül felmerülő költségeit ne a konkrét szolgáltatás nyújtása során érvényesítse, nem fogadható el az olyan

tartalmú indokolás, melyben az ajánlattevő az ingyenes vállalást azzal kívánja alátámasztani, hogy a költségeit más projekteken érvényesíti.

A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy nem alapos a további tájékoztatás kérésének jogsértő elmulasztására alapított kérelmi elem sem. Az ajánlatkérő az ajánlati tartalom valós helyzetének tisztázására kért indokolást. Figyelmeztette a kérelmezőt arra, hogy a Kbt. kógens szabályozási rendszerében miként igazolhatja megfelelően a teljesíthetőséget és a gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőséget. Az indokolási felhívását úgy fogalmazta meg, hogy a kérelmező teljes körűen megválaszolhassa az ajánlatkérő által vizsgált tényeket. A kérelmező indokolása a fentiekben részletesen kifejtett indokok szerint nem volt elfogadható, ajánlatkérő annak alapján jogszerűen nem vonhatott le következtetést a teljesíthetőségről, az ajánlat érvényesként való elbírálására nem állt fenn törvényes jogalap. Amennyiben az ajánlatkérő az indokolás alapján nem tud meggyőződni az ajánlati vállalat megalapozottságáról, köteles a Kbt. 86. § (5) bekezdését alkalmazni, az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. Az ajánlatkérőt Kbt. 86. § (3) bekezdése alapján sem terhelte további tájékoztatás kérési kötelezettség, mivel nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek a kérelmező indokolását.

Összegezve a fentieket, a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő jogszerűen végezte el a kérelmező ajánlatának bírálatát, a kérelmező indokolása és a rendelkezésre álló iratok alapján jogszerűen állapította meg az ajánlat érvénytelenségét a Kbt. 88. § (1) bekezdés g) pontja alapján. A kérelmező ajánlata kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazott, a szoftverkövetési díjra 4 év időtartamra megajánlott 0 Ft vállalat indokolása pedig nem egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel.

A Döntőbizottság a Kbt. 318. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – az érdemi vizsgálat körében – a Kbt. 340. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelmet a megalapozatlan részeiben elutasította.

A Kbt. 325. § (3) bekezdés c) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet – érdemi vizsgálat nélkül – öt napon belül elutasítja, ha megállapítja, hogy a kérelem elkésett.

A Kbt. 325. § (4) bekezdése kimondja, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást akkor is megszünteti végzéssel, ha a (3) bekezdés alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a Döntőbizottság tudomására.

A Kbt. 345 § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt törvény megengedi. E § szabályai szerint van helye jogorvoslatnak a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának felfüggesztését elrendelő végzés, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés, az eljárást megszüntető végzés ellen is.

A jogorvoslati kérelemnek a Kbt. 86. § (1) bekezdésének megsértésére alapított, elkésetten előterjesztett része vonatkozásában a Döntőbizottság a Kbt. 325. § (4) bekezdése alapján megszüntette a jogorvoslati eljárást.

A Döntőbizottság a Kbt. 340. § (2) bekezdés g) pontja alapján rendelkezett a költségek viseléséről.

A bírósági jogorvoslatról szóló tájékoztatás a határozat érdemi rendelkezése tekintetében Kbt. 346. § (1) bekezdésén, míg a határozat megszüntető része tekintetében a Kbt. 345. §-án alapul.

Budapest, 2010. október 25.

Uherné dr. Laczi Orsolya sk.
közbeszerzési biztos

Székelyné Bihari Mária sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Nagy Gizella sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné

Kapják:

1. Bogsch és Társai Ügyvédi Iroda, Dr. Gábiel Gyula ügyvéd (1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9.)
2. Esztári Ügyvédi Iroda, Dr. Esztári Csaba ügyvéd (1114 Budapest, Orlay u. 4.)
3. Varga M. Ügyvédi Iroda, Dr. Varga M. Judit ügyvéd (1052 Budapest, Fehér Hajó u. 8-10.)
4. Jeszenszky Csaba Ügyvédi Iroda, Dr. Jeszenszky Csaba ügyvéd (1094 Budapest, Liliom u. 38.)
5. IQSYS Zrt. (1135 Budapest, Hun u. 2.)
6. ALBACOMP Számítástechnikai Zrt. (8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9.)
7. Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.)
8. Közbeszerzések Tanácsa Elnöke (1024 Budapest, Margit krt. 85.)
9. Irattár